

DE GETUIGENIS

FRANCOIS SMITH

UIT HET AFRIKAANS VERTAALD
DOOR ROBERT DORSMAN

zirimiri press

Voor Narina
die mij de weg heeft gewezen

En Hij zeide: Neem toch uw zoon, uw enige, die gij liefhebt, Isaak, en ga naar het land Moria, en offer hem daar tot een brandoffer op een der bergen, die Ik u noemen zal.

– Genesis 22:2

Het is goed dat Gerbrand ook zijn kant van het verhaal vertelt. Ik vind het helemaal prima, al ben ik degene die gewoonlijk onze administratie doet en zorgt dat alles goed in de boekhouding komt. Het is mij erom te doen dat Vader alle eer krijgt, al onze lof en aanbidding. Daarom wil ik getuigen en precies vertellen hoe het gegaan is. Er is één ding waar ik niet helemaal zeker over ben. Het is daarom goed dat Gerbrand ook uit de doeken doet hoe hij het heeft ervaren. Maar eerst wil ik gewoon even zeggen hoe ontzagwekkend het is als Vader tot je spreekt. Ik besepte het pas toen het me overkwam. Ik voelde me helemaal lam worden. Maar laat ik er meteen aan toevoegen, en ik zeg het er eerlijk bij, ik was er aan het begin niet zeker van of ik het wel helemaal zou aankunnen. Het weekendseminar zat eraan te komen en ik dacht: hebben we ons er wel goed op voorbereid? Maar toen zag ik Gerbrands gezicht en ik dacht: wauw, nee, hier is iets anders gaande, hier gebeurt iets groots. Natuurlijk was ik zenuwachtig. Een beetje bang ook. Voor nogal wat dingen. Gerbrand was boos. Niet dat hij mij weleens geslagen heeft of zo, dat nooit, maar hij kan erg boos worden. En om alles hier zomaar achter te laten en op reis te gaan naar wie weet waarheen, en dat zonder geld of zelfs een auto. Ja, ik vond het allemaal wel heel wat, maar – en daarom schrijf ik het hier op – het gaat

om Vader, hoe Hij in zijn ongelooflijke liefde en voorzienigheid voor ons zorgt. Om te beginnen was Hij het die ons riep. Het was Vader die ons op deze reis stuurde. Deze getuigenis begint niet bij ons, bij mij en bij Gerbrand alleen. We vroegen Vaders bevestiging. Steeds opnieuw. Moesten we naar Ventershooop gaan of hier blijven? En we kregen bevestiging op bevestiging. We móésten erheen, al was het seminar pas over twee weken, al wist ik dat ik onder grote druk zou komen te staan. Gerbrand was al een keer op zendingsreis naar Zimbabwe geweest. Toen was ik met de kinderen alleen hier gebleven. Allebei de jongens kregen toen nog thuisonderwijs, en het bezoek aan Zim zou voor een vrouw een beetje gevaarlijk zijn geweest, maar dit keer begreep ik het toch anders. Vader gaf me 1 Korintiërs 9 vers 5 te lezen, waar Paulus zegt: zouden wij niet het recht hebben een gelovige echtgenote op onze reizen mee te nemen? Zo begreep ik het tenminste, dat we dit keer allebei moesten gaan. Gerbrand en ik samen. Dat Vader het zo wilde. Waarom precies, dat weet ik niet. Ik weet alleen dat Hij het zo had voorbestemd.

Het is vreemd zoals het allemaal gelopen is. Of zeker niet vreemd, zo werkt Vader nu eenmaal. Ik zet geen vraagtekens bij zijn wil, nooit. Vaders wegen zijn niet onze wegen. Misschien moet ik hier meteen aan het begin zeggen dat wij één vlees zijn, Retha en ik. Zo staat het in de Schrift. Genesis 2 vers 24 zegt het heel duidelijk. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn. Let wel, één vlees, maar niet één geest. We zullen nooit één geest zijn, dat zegt de Schrift niet. Ieder

gaat zijn eigen weg met Vader. Nergens in de Bijbel vind je een tekst waarin staat dat man en vrouw één geest zijn. Al zou Retha deze getuigenis eigenlijk moeten opschrijven, alles wat er met ons gebeurd is, hoe we alles wat we nodig hadden dag aan dag uit Vaders hand ontvingen. Als ik er nu aan terugdenk, is het voor mij nog altijd even onbegrijpelijk. Ja, er zijn van die dingen die ik nog steeds niet goed begrijp, maar één ding weet ik zeker en dat is dat Vader ons stuurde, en dat Hij getrouw aan zijn belofte voorzag, wat er verder ook gebeurde. Ik bedoel, ik vertel maar hoe ik het heb ervaren. Ja, eigenlijk is Retha de aangewezen persoon om onze getuigenis te boek te stellen, zij doet het meeste schrijfwerk hier bij BICB, de whatsappberichten, de posts op de website, zowat alles. Zij doet het schrijfwerk en zij doet onze administratie. Ik kan zo ongeveer geen woord goed spellen, maar wanneer Vaders geest op mij rust, legt Hij zijn woorden in mijn mond, Jesaja 59 vers 21. Daarom doe ik hier het meeste onderricht en vervul ik het ambt. Ons gebedscentrum is op een *plaats*.¹ Daar wonen we en daar werken we, niet in het dorp zelf, maar ongeveer halverwege Naboomspruit en Bela-Bela. Zo heet Warmbad tegenwoordig. Naboomspruit heet nu ook anders. Mookgophong. Maar hier zeggen we nog steeds Naboomspruit. De witte bevolking in elk geval. Misschien is er hier en daar iemand die de nieuwe naam gebruikt, en natuurlijk wanneer je met de gemeente te maken hebt, of met de politie of zo. Ik heb hier nogal wat met de politie van doen, want ik ben actief in de buurtpreventie. Al vanaf dat we in Pretoria

1. Boerenbedrijf met woonhuis, erf en opstallen, ranch. (Alle noten zijn van de vertaler)

woonden. Daar zat ik tot over mijn oren in de buurtpreventie. Ach, het zal wel te maken hebben met mijn dienstdtijd. In het leger heb ik geleerd paraat te zijn. Dat soort dingen zijn me altijd bijgebleven. Maar met de gemeente hebben we zo min mogelijk te maken. Met de politiek in het algemeen hebben we ook niks uit te staan. Hoewel, mijn zoon Gerbrand, hij is naar mij vernoemd maar we noemen hem Junior, toen Junior dus onlangs zijn ID moest halen, moesten we een afspraak maken met die lui. Daar moesten we voor naar Bela-Bela, uitgerekend vlak bij het kraampje waar hij, kom, hoe heet het ook alweer verkoopt. Ik vergeet altijd hoe die dingen heten. In elk geval, dat zoete spul dat je bij stalletjes en overal bij marktkramen kan kopen, van die deegstengels met romige kwarkvulling. Ook allemaal maar wereldse goederen. Ziet toe en wacht u voor de zuurdesem der Farizeeën en Sadduceeën, Matteüs 16 vers 6. Maar goed, laat ik het hier maar bij laten. We gingen met de Mercedes, het was maar naar Bela-Bela. Korte ritjes kan hij nog net aan, die ouwe rammelkast van ons. Maar Ventershoop? Nee, dat had hij nooit gehaald. Of het zou ons een hoop geld hebben gekost. Dat ding slurpt benzine. Liters.

Hoor eens, geld was niet de hoofdzaak. Juist niet. Geld was belangrijk, ja, dat geef ik toe. Maar wat moest er zonder ons van het gebedscentrum worden? Je trekt niet gewoon de deur achter je dicht en stapt in de wagen, niet vandaag de dag met al die misdaad. Bovendien zou Tertius toestemming moeten geven. Hier bij BICB is hij eigenlijk onze baas, het hoofd van Bevrijding in Christus' Bediening. En toen ik erachter kwam

dat het om Ventershoop ging, wist ik niet eens waar het lag, ik moest het vragen. Bokkeltje, vroeg ik aan Gerbrand, waar ligt Ventershoop? Je weet waar Belmont ligt, zei hij. Natuurlijk weet ik waar Belmont ligt! Ventershoop ligt net aan de overkant van de rivier, zei hij, niet ver van Lambertina. Toen wist ik het. Maar ik wist nog niet hoe dit verhaal in elkaar stak of waar het vandaan was gekomen. Ik wist alleen dat we teruggingen naar de plek waar Gerbrand was opgegroeid, daar stuurde Vader ons naartoe, en voor mij was dat moeilijk, hartstikke moeilijk. Ik weet niet hoe het kwam, maar zo is het gewoon. En toen heb ik met Vader gepraat. Vanuit mijn hart vertelde ik Vader hoe ik erover dacht, en toen rolden de vragen uit mijn mond. Het eerste wat ik Gerbrand vroeg was hoe we daar moesten komen. Hij zei: we gaan toch met de wagen. Ik zei: met de wagen? Hij knikte, maar ik wist wat hij dacht. Met de Mercedes zou het nooit kunnen. Dat is een model uit 1984 en hij slurpt benzine. Sinds we van Pretoria naar hier zijn verhuisd, heeft hij ons nog nooit een dag in de steek gelaten, maar we wisten dat hij zijn beste tijd had gehad. We hadden het er vaak over. We vertrouwden er al maanden op dat we dankzij Vader aan een andere auto zouden komen en we wisten dat die ook zou komen als de tijd rijp was. Hoe ver was het? Naar Ventershoop? Gerbrand moest het eerst googelen. Meer dan achthonderd kilometer, zowat tweeduizend kilometer heen en weer terug. Nou, hoe spelen we dat klaar, dacht ik nog. We hebben geen wereldse inkomsten. Vader heeft voorzien in alles wat we hebben, maar we komen niets tekort. Hij zorgt hier goed voor ons, veel beter dan we zelf ooit zouden hebben gekund. Eerlijk gezegd konden we niet goed voor ons-

zelf zorgen. Daarom had Vader ons naar hier geroepen. Riep Hij ons nu terug?

Ik had het er terloops met Ruan over. Ach, ik had toen niet eens aan Retha verteld dat Cobus mij over het seminar in Ventershoop had gebeld. Ik was eigenlijk al een beetje vergeten waar het lag. Je haalt zulke plekken gemakkelijk door elkaar. Ventershoop, Ventersburg, volgens mij is er nog een andere plaats met Venter erin. Maar in elk geval belde Cobus me op om te zeggen dat de gemeente van Ventershoop hem en Marina ook had uitgenodigd. En hoe moet ik het zeggen, waar Cobus gaat, gaat Marina ook, en waar hij vertoeft, daar vertoeft zij. In Bijbelse termen gezegd. Toen schijnt iemand daar, in Ventershoop dus, te hebben gezegd dat ze mij er graag bij wilden hebben. Ik zei tegen Cobus: wie is dat dan? Cobus zei dat hij het niet wist, maar kennelijk was het nou net iemand uit die specifieke gemeente. En waarachtig. We waren nauwelijks uitgepraat of er kwam een appje van niemand minder dan mijn oude schoolkameraad Pierre Siebrits. Ik had in jaren niet van die man gehoord, maar Cobus wist te melden dat het gemeenteleden van Pierres kerk waren die het seminar organiseerden, en dat hij had voorgesteld om contact met mij op te nemen. Ach, ik weet niet waarom ik het niet dadelijk aan Retha heb verteld. Ik weet het eerlijkwaar niet. Dat weekendseminar hield me voortdurend bezig, ook dat die hele trip misschien toch niet zou doorgaan enzovoort enzovoort enzovoort. We waren nog geen enkele keer in Ventershoop terug geweest sinds we hier op de plaas verbleven, zelfs niet voor Johnny's begrafenis. Op de een of andere manier ging ik er

diep vanbinnen voetstoots van uit dat we er niet meer zouden komen, dat wil zeggen, niet zonder reden. Dat mijn leven daar voorbij was, zeg maar. Dat zei ik toen dus tegen Ruan. Dat het gewoon een van mijn oude schoolkameraden was die had gebeld.

Kijk, zo'n Gerbrand, als hij zo schuchter doet, dan weet ik het wel. Ik ken mijn man. Toen hij binnenkwam, hoefde ik niet eens op te kijken, ik hoefde alleen maar te vragen: wat is er, bokkeltje? Ik was op kantoor bezig om de commentaren op onze Facebook-pagina door te nemen. Die moet je wel in de gaten houden, mensen schrijven zulke gekke dingen. Soms lijkt Satan zelf wel aan het woord. Dan haal ik het eraf. Maar daar staat Gerbrand die mij meedeelt dat Cobus heeft gebeld. Cobus? Ja, zegt hij, Cobus van Marina, van New Born Ministries, je weet wel. Toen wist ik het weer. Ik bedoel, Cobus ... hallo? Alsof we elke dag contact hebben met Cobus en Marina. Marina is een beetje ... Ik wil niet zeggen dat ze iets tegen ons heeft, maar ik krijg elke keer het gevoel dat er ergens irritatie is. En daar komt Gerbrand die mij meedeelt dat uitgerekend Cobus en Marina ons vragen deel te nemen aan een seminar in Ventershoop. Ventershoop? Gerbrand moest me eerst uitleggen waar het lag. Toen het me duidelijk was, dacht ik: hm ... hier werpt Vader wel een hele hoge barrière voor ons op.

Ik moet jammer genoeg ook het ongemakkelijke deel uit de doeken doen. Hoe zal ik het zeggen? Maar het is ook niet belangrijk, het punt is, ik ging de volgende dag naar Ruan

toe, hij zat bij de hond met de pups te spelen. Hij is gek op die honden, Ruan. Ik dacht dat hij dat gedoe over Ventershoop allang vergeten was, maar ineens vroeg hij me zomaar wie die vriend was die contact met me had opgenomen. Of ik hem kende? Dat vraagt zo'n knul aan mij. Ik dacht dat hij het over Pierre had en zei dat het een ouwe schoolkameraad van me was. Toen vroeg Ruan of we ook echt van plan waren te gaan, en wat we dan in Ventershoop gingen doen. Ik zei dat de gemeente mij had gevraagd om iets te komen vertellen, een lezing te komen geven. Waarover, vroeg hij. Ik zei dat ik dat nog niet wist, maar dat ik tot Vader zou bidden, als Hij me stuurde, zou Hij me de boodschap toevertrouwen. Ruan zei niks, speelde wat met de hondjes en ik ging verder met mijn eigen zaken, maar de volgende ochtend, terwijl Retha mij de vaat liet opruimen, kwam Ruan de keuken binnen, opnieuw met een puppy in zijn armen en ik ken die knul. Hij hield zich een beetje afzijdig. Ik vroeg hem: wat is er, jongen? Hij zei dat hij slecht geslapen had. Ik vroeg hem: heb je gedroomd? Ik stond gelijk op scherp, Retha ook, want wij hebben hem door. Kijk, de Bijbel is hier eigenlijk heel duidelijk over. In Genesis vertelt Vader ons toch over Jozef en zijn dromen. Als je aan Jozef je droom vertelde, kon hij hem aan je uitleggen. Ieder die hem zijn droom vertelde, kreeg een uitleg met een eigen betekenis. Zijn uitleg kwam precies overeen met wat er daarna gebeurde. Genesis 41 vers 13. Met Ruan is het precies hetzelfde. Hij heeft exact dezelfde gave. Laatst nog, maar een paar dagen voordat Junior op school in de problemen raakte, kwam Ruan een keer binnen en vertelde ons in onze eigenste keuken over het grote rad van een door de wind aange-

dreven waterpomp dat hij had zien ronddraaien. Op een van de schoepraderen, zei hij toen, stond de letter G. Het was een lang verhaal, maar toen Ruan ons vertelde wat hij dacht dat die droom betekende, tja, toen was dat een van de redenen waarom Junior weer thuisonderwijs kreeg. Die keer stond hij daar en schudde zijn hoofd, maar ik merkte dat hij erover wilde vertellen. Ik wist gewoon dat hij erover wilde vertellen, maar hij schudde alleen maar zijn hoofd en zei dat het er allemaal niet mooi uitzag. Ik dacht: oké, laat dan maar, maar hij bleef daar maar staan. Hij stond daar maar. Totdat Retha hem vroeg: wil je iets kwijt, knul? Toen vertelde hij dat hij de hele nacht naar iemand had gezocht. En maar zoeken en zoeken en zoeken, zonder dat hij wist waarom hij haar zocht. Ik zei dat het dus een zij was, een vrouw of een meisje? Retha keek hem indringend aan, hij knikte. Hij zei dat hij tussen afgebrande gebouwen had gezocht waaruit nog rook omhoogsteeg. Vervolgens zocht hij door een groot veld vol bloemen. Ik vroeg: bloemen, wat voor bloemen? Hij antwoordde: lelies. Ik wist niet eens dat hij wist wat lelies waren, maar hij had het dus over lelies. En Retha zei dat dat de bloem van de liefde was. Ik zei dat ik dacht dat rozen symbool stonden voor de liefde en Retha zei: ja, rozen ook, maar eigenlijk ook lelies. Ik vroeg aan Ruan: wat gebeurde er toen? Hij zei dat hij het meisje na lang zoeken had gevonden. Toen vertelde hij wat er daarna gebeurde, dat hij en het meisje voor een preekstoel stonden. Maar voor hij verder kon gaan, viel Retha hem in de rede en zei dat ze het wist. Ze zei dat ze wist, wíst, waar Ruans droom over ging. Ze zei dat die droom verklaarde waar ik in Ventershooop over moest gaan spreken. Die lelies,

zei ze, stonden voor de liefde, en ik was het die daar op die preekstoel stond. Ik sprak over de rol van de liefde in communicatie. Ik riep uit: wát? En ik keek Ruan aan en vroeg hem of het klopte, en hij keek naar zijn moeder en zei ja, het klopte. Dat was de betekenis van zijn droom.